

Samogitia

Samogitia (lot.-Žemaitija)

2010 / 6 (50)

Portégrapéjuos: „Véltéis biegéms“
Klaipeduo (portégrapéjé Tautavičiütés Gretas) ér Plateliū luots (portégrapejé Kuprelitės Alduonas)

TURINYS

2 / Kultūrénés inicetīvas Žemaitėjés rajuonūs. Naujē dvèguba žemaitiu folkluora kompakténē pluokštelè jaunimou èr véséms, kas iduomaujés tradicéné mozéko.

2 / Sungailiené Loreta. Oi platos platos Plateliu valsčelios. Plateliu krašta folkluoro

3. Loreta Sungailiené. Kaip gimé garso publikacija „Oi platos platos Plateliu valsčelios“? Ką joje galima išgirsti?

4–7 / Loreta Sungailiené. Autentiško Platelių krašto folkloro kompaktiné plokštelé

8–12 / Loreta Sungailiené. Žemaitijos nacionalinio parko folkloro ansamblis „Platelē“

13 / Platelių krašto muzikinio folkloro pateikéjai. Stanislava Šoblinskaité

14 / Stanislava Laiviené

15 / Magdalena Kaniaviené

16–17 / Plateliu žemés spalvas, švéntés ér rītmeté žaras

18–19 / Plateliu krašta kvietkas ér raštā

20 / Žemaičių Kalvarijos Didieji atlaidai 2010 m. liepos 1–12 dienomis

21–24 / Čižiūns Gintauts. Palonga atédaré 2010-ūju kurortini sezuona

25 / Tautavičiüté Greta. Velikiniu margučiu paruoda Palonguo

26–29 / Žemaititė Jurga. „Véltéis biegéms“

30–32. Prušinskis Kazémiers. Karramba – 2010

ELEKTRUONÉNIS ŽORNALS „SAMOGITIA“

LEIDIEJĒ:

REGÉJONU KULTŪRINIU
INICETĪVU CÉNTROS ÉR AKADEMÉNÉ
ŽEMAITIU JAUNIMA KORPORACÉJÉ
„SAMOGITIA“

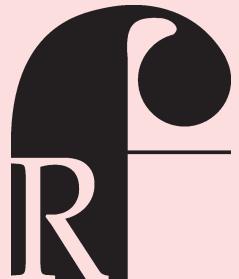
ADRESOS: GERBUTAVIČIAUS G.
10–213, VILNIOS. TEL./ FAKSOS
(8~5) 261 96 70,
MOB. TEL. 8 687 47 550.
EL. P. zemaiciu@gmail.com

REDAKCÉNÉ KOLEGÉJÉ:

MUKIENÉ DANUTÉ
(REDAKTUORÉ, KOLEGÉJÉS
PIRMINKÉ)
GAUBÍS TUOMS
GAUBÍTÉ MARGARITA
MAZALS ARŪNS
SUNGAILIENÉ LORETA
ZAJANČKAUSKIENÉ INETA
ZAJANČKAUSKIS VALDIS

PRUOJEKTA
REM

SPAUDUOS,
RADÉJÉ,
TELEVIZÉJÉS
RIEMÉMA FONDS

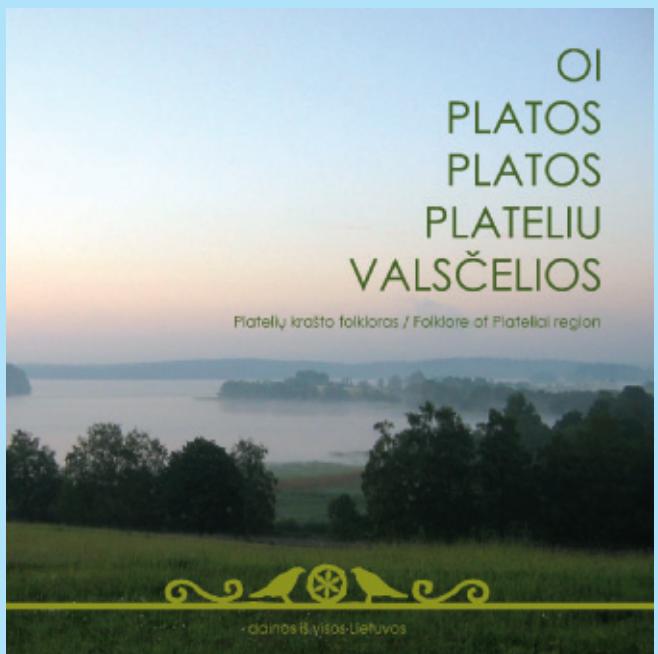

KULTŪRĒNĖS INICETĪVAS ŽEMAITĖJĒS RAJUONŪS NAUJĘ DVĒGUBA ŽEMAITIU FOLKLUORA KOMPAKTĒNĘ PLUOKŠTELĘ

Jaunimou ēr
vēsēms, kas
iduomaujēs
tradicēnē mozēko

Kompaktēnēs pluokštelēs viršelis ēr pati pluokštelē

OI PLATOS PLATOS PLATELIU VALSČELIOS

Plateliu krašta fuolkuors

PARĒNGĒ SUNGAILIENĒ LORETA

Atlēikt Plateliu krašta fuolkuora pateikiejē (I CD) ēr Žemaitėjēs naciunalēnē parka fuolkuora ansamblis PLATELĒ (II CD). Pluokštelē irašīta 1973–1997 metās (I CD) ēr 2010 metās (II CD). Sudarītuojē Sungailienē Loreta. Garsa režisierē: Motiejūns Rimants, Pupeikis Rimants. Dailininkē Kuskītē Giedrē. Puortēgrapēju autuorē: Kuprelītē Alduona, Margis Gintauts, Baltiens Arūns (anū portēgrapējēs spausdēnamas ēr šemē žornala numerie – publēkacējuos aple Platelius).

Kompaktēnē pluokštelē daugēnēmou bova paruošta 2010 metās Lietovuos liaudēs kultūras cēntra garsa īrašu studējuo.

Publikacējē parēngta ēr išleista igīvendēnont pruo-jekta „Plateliu bēndruomenēs tvari plietra žemaitēšku tradicēju terpie“ (papruojeti finansava Islandējē, Lich-tenšteins, Norvegējē (pagal EEE ēr Norvegējēs finansiūs mechanizmus) ēr Plungēs rajuona savēvaldībē).

BESIIDUOMAUJONTIS KOMPAKTĒNIU PLUOKŠTIE-LIU RINKINIO GAL KREIPTĒIS:

VO Plateliu bēndruomenē

Tel.: (8 ~ 698) 83 874, (8 ~ 448) 49 337

Ei. pašts platelbandr@gmail.com

Sungailienē Loreta

Tel.: (8 ~ 5) 262 5958, (8 ~ 686) 55 373

Ei. paštas l.mukaite@llkc.lt

Joninių vakarone Godeliuose
1998 metais. Sigito Varno nuotrauka

KAIP GIMĖ GARSO PUBLIKACIJA „OI PLATOS PLATOS PLATELIU VALSČELIOS“? KĄ JOJE GALIMA IŠGIRSTI?

LORETA SUNGAILIENĖ

2010 m. veiklūs Platelių krašto žmonės, įgyvendinėdami projektą „Platelių bendruomenės tvari plėtra žemaitiškų tradicijų terpéje“, iškėlė sau tikslą jamžinti seniašias ir šiandienos Platelių krašto žemaičių folkloro tradicijas. Rezultatas – dviguba kompaktinė plokštėlė „Oi platos platos Plateliu valsčelios“, parengta bendradarbiaujant VO Platelių bendruomenei ir Lietuvos liaudies kultūros centriui. Pirmojoje plokštėlėje skamba autentiškas Platelių krašto folkloras, XX a. 8–9 dešimtmečiais užfiksuotas plateliškės mokytojos Stanislavos Stripiniénės. Antrają plokštėlę įdainavo, įgrojo ir pasakojamąją tautosaką pateikė Žemaitijos nacionalinio parko folkloro ansamblis PLATELĖ. Kompaktinės plokštėlės „Oi platos platos Plateliu valsčelios“ papildo Lietuvos liaudies kultūros centro garso publikacijų seriją „Dainos iš visos Lietuvos“.

Folkloro ansamblio PLATELĖ dalyvis Adrijus Alminas. Aldonas Kuprelytės nuotrauka

Folkloro ansamblis PLATELĖ 2007 m. Joninėse.
Aldonas Kuprelytės nuotrauka

AUTENTIŠKO PLATELIŲ krašto folkloro kompaktinė plokštelė

LORETA SUNGAILIENĖ

Autentiško Platelių krašto folkloro kompaktinė plokštelė – dalelė suskaitmeninto plateliškės mokytojos Stanislavos Stripiniénės (g. 1933 m.) garso įrašų archyvo. 102 magnetofono juostas tautosakos rinkėja 2010 m. pradžioje mielai paskolino Žemaitijos nacionalinio parko Kultūros paveldo skyriaus vedėjai Aldonai Kuprelytei.

Mokytoja Stanislava Stripiniénė. Nuotrauka iš S. Stripiniénės archyvo

Reikėjo šią vertingą archyvinę medžiagą suskaitmeninti ir išsaugoti – ne tik archyvuose (Žemaitijos nacionalinio parko ir Lietuvos liaudies kultūros centro), tačiau ir garso publikacijoje. Lietuvos liaudies kultūros centro garso įrašų studijoje skubiai imtasi darbo: vos per du mėnesius suskaitmeninta apie 100 valandų garso įrašų, išklausyta 58 žmonių pateikto dainuojamoho, pasakojamojo ir kitų žanrų folkloro (maždaug apie 3 500 vienetų).

Seniausi įrašai siekia 1973 ir 1975 m., tačiau daugiausiai garso įrašų S. Stripiniénė yra sukaupusi 1987–1991 metais. Kiekvieną juostą užrašinėtoja yra sunumeravusi, ant viršelio užrašiusi ar j vidū jdėjusi informaciją apie įrašų turinį, pateikėjus. Ekspedicijų geografija nėra plati – tai Platelių apylinkės ir svarbiausios kaimyninės gyvenvietės: Medsėdžiai, Beržoras, Gilaičiai, Stir-

Kairėje – piliarožė. Aldonas Kuprelytės nuotrauka

baičiai, Dovainiai, Babrungėnai, Pamedinčiai, Plokščiai.

Atrenkant kūrinius kompaktinei plokšttelei, siekta, kad būtų atspindėta kuo daugiau tautosakos rūšių ir žanrų. Pirmiausia atrinktos tradiciškesnės, senoviškesnės įvairių žanrų dainos, pasižyminčios charakteringais žemaičių muzikinio dialecko bruožais, tarmiška artikuliacija ir senoviniu atlikimo stiliumi. Plokšteliėje skamba 48 dainos, kurias atlieka 7 dainininkės. Pagrindinės pateikėjos S. Stripinienės gražiai knygoje „Aš išdainavau visas daineles“ apibūdintos „trys plateliškės“ – Stanislava Šobliuskaitė, Stanislava Laivienė, Magdelena Kaniavienė. Kompaktinėje plokšteliėje vos keletas tradicinių žemaičių dainų, atliekamų dviem balsais, nes S. Stripinienė daugiausiai jrašinėjo pavienius pateikėjus. Kolektyvinio dainavimo atvejų iš viso neužfiksuota, išskyrus šermenų metu giedamų žemaičių kalnų garso jrašus.

Dėl ribotos kompaktinės plokšteliės apimties nebuvo galimybės joje pateikti Platelių kraštą gaubiančių legendų, žinomų padavimų, sakmių, tarmiškai pasakojamų nutikimų, išplėtotų pasakų ir kitų pasakojamojo folkloro pavyzdžių (jiems publikuoti reikalingi atskiri garso jrašų leidiniai). Ką bekalbėti apie liaudies žiniją, tradicinę mediciną, tikėjimus ir spėjimus, kurių taip pat aptinkama S. Stripinienės

Dešinėje – Platelių krašto šviesuolė, senųjų žemaičių tradicijų puoselėtoja, tautosakos pateikėja Marijona Zubavičienė. Balio Buračo nuotrauka

(Nukelta į 6 p.)

Platelių ežeras. Nuotrauka iš Žemaitijos nacionalinio parko archyvo

Pateikėja Stanislava Šoblinskaitė 1988 m. (gyveno Platelių miestelyje).
Nuotrauka iš Žemaitijos nacionalinio parko archyvo

Muzikantas
Vladislavas
Budreckis. Nuotrauka
iš Žemaitijos
nacionalinio parko
direkcijos archyvo

(Atkelta iš 5 p.)

irašytose magnetofono juostose. Pasinaudota tik smulkiosios tautosakos pavyzdžiais – mīslēmis, mēgdžiojimais ir kitais trumpais kūrinēliais. Čia domausišus šių žanrų kūrinēlius pateikė jau minėtos garsiosios Platelių krašto dainininkės.

Tikimės, kad pirmoji leidinio plokštélé bus naudinga visiems, kurie domisi žemaičių folkloru, ypač patiemis Platelių krašto žmonėms – ir tiems, kurie malonai klausysis jau Anapilin išėjusių savo giminaičių dainavimo, ir tiems, kurie šiandien rūpinasi šio krašto tautosakos sklaida ir puoselėjimu bei nori dar labiau ją pažinti, suprasti.

Brangiausia ši plokštélé tikriausiai bus mokytojai Stanislavai Stripinienei, be kurios triūso, ūpo ir meilės savo krašto žmonėms, daugelis paslapčių apie Platelių apylinkių gyventojus ir jų kūrybingumą būtų nuėjė užmarštin. Esame nuoširdžiai dėkingi šiai Žemaitijos šviesuolei už jos atliktą didžiulį darbą, irašus, kurie panaudoti šioje kompaktinėje plokštéléje.

PÉRMO KOMPAKTÉNIE PLUOKŠTELIE „AUTENTIŠKAS PLATELIŲ KRAŠTO FOLKLORAS“ DAINIOU:

GADEIKITĖ JULEJĖ (kil. iš Babrungienė k.) – 8;

GADEIKITĖ JULEJĖ ér KLEVINSKIENÉ LIUDA (kil. iš Babrungienė k.) – 9, 56;

KANEVIENĖ MAGDELENA (kil. iš Medsiediu k.) – 14–19, 30, 34, 49–50;

KANEVIENĖ MAGDELENA ér JOTKIENĖ BIRUTĖ (kil. iš Medsiediu k.) – 20–21;

LAIVIENĖ STANISLAVA (kil. iš Kentū k.) – 10–13, 25, 29, 32, 43, 53–55, 67–69;

ŠOBLINSKATĖ STANISLAVA (platelėškė) – 1–7, 24, 27–28, 31, 51–52, 63, 70;

URBUONIENĖ STASĖ (kil. iš Beržoro) – 22–23, 65–66;

VALANČIAUSKIENĖ SATURNINA (kil. iš Dovainiu k.) – 26.

PÉRMO KOMPAKTÉNIE PLUOKŠTELIE PASAKUO, MÈSLES MEN ÉR PAMIEGDIUOJÉMUS PATEIK:

KANEVIENĖ MAGDELENA – 59–62, 64;

LAIVIENĖ STANISLAVA – 33, 43–48, 57–58;

ŠOBLINSKATĖ STANISLAVA – 35–42.

Pateikėja Stanislava Laivienė (kil. iš Kentų k.). Nuotrauka iš Konstancijos Laivienės archyvo

„Senovėje garsios buvo Platelių apylinkės. Bet dabar iš to garso tik apylinkių vardai, padavimai ir senuose dokumentuose žinios teliko. Nebeaidi jau Platelių, Mikytų pilyse trimito garsai, nebeliepsnoja pilį bokštose ugnis, kviesdama narsiuosius žemaičius karius į karą, nebeskamba žemaičių didikų medžioklės ragai ir skalikų balsai po miškus. Iš minėtų pilų tik vienos Platelių pilies pamatų griuvėsiai téra likę, bet ir tie jau bagna sunykti. Nyksta ir daina, senovinė tautosaka, senovės tipo pastatai, etnografinė medžiaga ir senoviniai žemaičių tautiniai papročiai. Nyksta miškai ir juose buvę žvėry bei paukščiai. Nyksta balos ir pelkės. [...] Nebe tas jau ir žemaitis, kuris kitados taip narsiai gyné savo tévynę ir priesinosi svetimujų priespaudai. Mažiau begalvoja ir bekalba apie savo krašto praeitį, apie savo senolių didžius žygius, o susimastęs, be dainos dirba savo kasdienj darbą. Tik tie patys ežerai ežerėliai tebebanguoja, tos pačios didesniosios upės tebeteka per Platelių apylinkes. [...]“

Juozas Mickevičius

Taip 1940 m. rašė istorikas, Žemaitijos kraštotyrininkas, muziejininkas Juozas Mickevičius. Jo nuogąstavimai turėjo pagrindo – didinga senovė, laukinė gamta, senoji žmogaus pasaulėžiūra nyksčia, keičiasi... Tačiau tada kraštotyrininkas dar negalėjo žinoti, kad XX a. 7–8 dešimtmečiais kils didžiulė folkloro judėjimo banga, kuri sujudins vienos Lietuvos tradicinės muzikos gerbėjus, paskatinis išsaugoti krašto istorinę atmintį, žmonių išmintį, liaudies kūrybą, pažinti senovinius papročius ir kurti bei puoselėti gyvają tradiciją.

Platelių krašto baldų puošybos pavydžiai. Nuotraukos iš Aldonos Kuprelytės archyvo

Folkloro ansamblis PLATELĖ LTV laidoje „Duokim garo!“ kartu su laidos vėdėjais – Loreta Sungailienė ir Stasiu Kavaliauskui. 2009 m. Aldonas Kuprelytės nuotrauka

ŽEMAITIJOS nacionalinio parko folkloro ansamblis PLATELĖ

LORETA SUNGAILIENĖ

Žemaitijos nacionalinio parko folkloro ansamblis PLATELĖ susibūrė 1994 metais. Pirmoji ansamblio vadovė buvo Regina Miežetienė, nuo 1998 m. ansambliu vadovauja Aivaras Alminas, jam talkina žmona Aliona Alminienė. Abu jie puikiai rikiuoja 28 dainuojančių, grojančių ir šokančių žemaičių būrį, kuriems poreikis būti kartu yra tapęs jų gyvenimo dalimi, be kurios neįsviažduojamos pagrindinės miestelio, kalendorinės, net šeimos šventės.

Folkloro ansamblio PLATELĖ dalyvis Adrius Alminas. Aldonas Kuprelytės nuotrauka

Kaip ir pridera, ansamblis tėsia Platelių krašto folkloro tradicijas – mokosi senųjų dainininkų – plateliškės Stanislavos Šoblinskaitės, med-sediškės Magdalenos Kaniavienės, iš Kentų kaimo kilusios Stanislavos Laivienės, dovainiškio Jurgio Valausko, Beržore gyvenusios Marijonos Zubavičienės ir kitų pateikėjų dainų. Didžioji jų dalis surasta Lietuviai literatūros ir tautosakos instituto leidiniuose, kuriuose skelbiama Platelių krašto tautosaka. Kita dalis – dainos iš autentiškų įrašų (mokytojos Stanislavos Stripinienės įrašytų garsajuosčių) ir pačių ansamblečių atneštos, iš tėvų ar senelių girdėtos, išmoktos dainos. I kompaktinę plokštelynę įtrauktos kelios Regionos Miežetienės tėvų – Juozapo Jurkaičio ir Zopijos Jurkaitienės iš Stirbaičių kaimo – dainos. Sigitas Kvašinskas įkalbėjo savo mamos Justinos Kvašinskienės iš Stirbaičių kaimo pasakojimą, o ansamblio pasakotoja ir renginių vedėja Danguolė Šatkauskienė išraiškingai ir įtai-giai papasakojo Užgavėnių daktaro receptus, kuriuos išgirdo iš dovainiškio Kazimiero Striaupos ir plateiliškės Severinos Brazdeikienės-Razmienės. Iš jos išmokta ir mīslė bei pasaka be galio.

Tradiciinių šokių muzika ir jude-siai bei figūros perimiti iš Žemaičių Kalvarijos muzikanto Vladislavo Budreckio. Kai kuriuos senovinius šokius folkloro ansamblui yra pa-siūlę ansamblio nariai: Irena Aleškevičienė, Danguolė ir Paulinas Šatkauskai. Šokių muziką griežia kape-la: 2 armonikos (retkarčiais grojama ir bandonija), būgnas, basetė; nau-dojamas brūklės, žvangulis.

Be ansamblio jau nejsivaizduo-jamos tradicinės Platelių miestelio
(Nukelta į 10 p.)

Nuotraukose (nuo viršaus):

Folkloro ansamblis PLATELĖ instrumentinė grupė.
Gintauto Margio nuotrauka;
Folkloro ansamblis PLATELĖ šoka Beržore. Aldonas Kuprelytės nuotrauka;
Folkloro ansamblis PLATELĖ Lietuvos tūkstantmečio dainų šventėje Vilniuje 2009 m. Aldonas Kuprelytės nuotrauka

Plateliškiai Užgavénėse. Arūno Balténo nuotrauka

Folkloro ansamblis PLATELĖ. Gintauto Margio nuotrauka

šventės. Svarbiausios jų yra žinomos ne tik Žemaitijos regione, bet ir visoje Lietuvoje. Tai Užgavénės ir Joninės. Jose visada gali sutikti Platelių folkloro ansamblį – pagrindinį šių švenčių rengėją ir dalyvį. Kolektyvas dalyvavo Lietuvos dainų šventėse (1998, 2003, 2007, 2009 m.), tarptautiniuose folkloro festivaliuose Vilniuje („Baltica“, „Skamba skamba kankliai“), Plungėje („Saulėlė raudona“), Telšiuose („Ir paauga žali leipa“), tarptautiniame folkloro konkurse Šiauliouose („Saulės žiedas“), jvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose vykstančiose folkloro šventėse. Koncertuota Latvijoje („Milzkalne 2005“), Estijoje (2006 m.), Europos žmonių festivaliuose Suomijoje ir Latvijoje (Ekene, 2007 m., Rezknėje, 2008 m.). 2009 m. ansamblis dalyvavo Lietuvos televizijos laidoje „Duokim garo!“.

Antroji garso publikacijos „Oi platos platos Plateliu valsčelios“ plokštélė – pirmoji folkloro ansamblio PLATELĖ kompaktinė plokštélė. 1996 metais 13 savo dainų kolektyvas jrašė Lietuvos radio ir televizijos studijoje, 1998 m. išleido pirmą garsajuostę. Šioje kompaktinėje plokštélėje pateikiamos ansamblio atliekamos tradicinės Platelių krašto dainos, šokių muzika, keletas pasakojamosios ir smulkiosios tautosakos pavyzdžių.

Nuotraukose (kairėje iš viršaus): Piliarožės; folkloro ansamblio PLATELĖ dalyvis Justinas Petrauskas. Aldonas Kuprelytės nuotraukos

Iš kairės: folkloro ansamblio PLATELĖ dainininkės (iš kairės): Regina Miežetienė, Janina Rumšienė. Aldonos Kuprelytės nuotrauka; ansamblis PLATELĖ Joninėse. Vlado Gaudiešiaus nuotrauka

Skirtingų „pirmininkų“ vedamų dainų malonu klausyti – ansambliečių, ypač vedančiųjų, balsai šviesūs, gana lygūs, ansamblio (ir viso kolektyvo, ir mažesnių dainininkų grupių) dainavimas darnus, tvarkingas. Kaip žemaičiams, sakytum, per daug tvarkingas – juk „dou-nininkai“ linkę išlinguoti melodiją, patęsdami ir gramzdžiai išdainuodami kai kuriuos garsus. Visa tai plate-

liškiai daro su tam tikra atsarga, neleisdami sugriūti darniam skambesiui ir įprastai tvarkai. Dinas plateliškiai užveda ir pritaria pagal jos charakterį, žanrą. Vestuvinių ir šeimos dainas – lyriškai, su įsijautimu, karo dainas – valingai vyriškai, šeimos dainas – jautriai ir nostalgiskai, Užgavėnių ir vaišių dainas – šelmiškai, su sveiku pasiutimu.

Folkloro ansamblis PLATELĖ veda vakaronę Platelių jachtklube 2009 m. Aldonos Kuprelytės nuotrauka

FOLKLORO ANSAMBLIO „PLATELĖ“ DAINININKAI:

Irena Aleškevičienė, Aivaras Alminas, Aliona Alminienė, Rima Barsteikienė, Aušra Brazdeikytė, Aliona Kuprelytė, Sigitas Kvašinskas, Ramutė Kvašinskienė, Sigita Mažeikienė, Regina Miežetienė, Justinas Petrauskas, Vaclovas Ramonas, Vilija Ramonienė, Jurgita Razmaitė, Janina Rumšienė, Romas Senkus, Sigita Stonienė, Kastytis Šatkauskas, Paulinas Šatkauskas, Paulius Šatkauskas, Danguolė Šatkauskienė, Lina Šatkauskienė, Justinas Uščinas, Dalia Uščinienė, Tomas Vaičiukauskas, Solveiga Vaičiukauskienė, Stanislovas Vyšniauskas, Alma Vyšniauskienė.

Instrumentinė grupė: Aivaras Alminas (armonika), Aliona Alminienė (brūklys, žvangulis), Justinas Petrauskas (armonika), Jurgita Razmaitė (basetlė), Paulius Šatkauskas (būgnas).

Pasakotojai: Sigitas Kvašinskas, Danguolė Šatkauskienė.

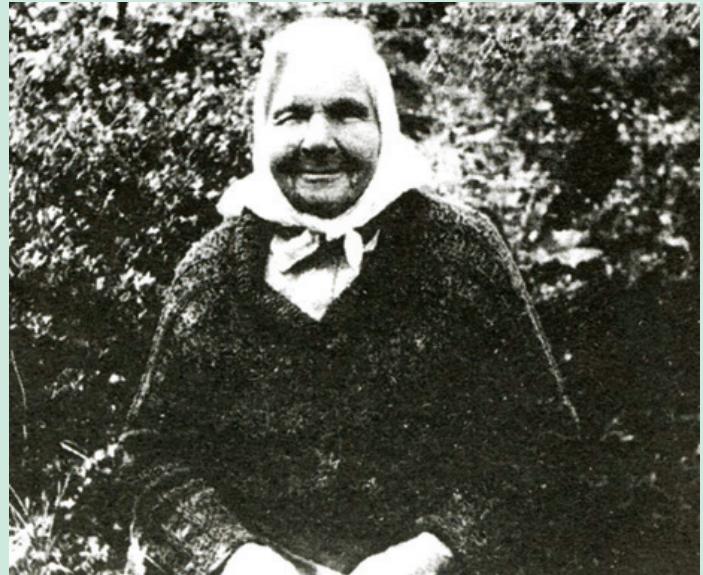
ANTROJE KOMPAKTINÉJE PLOKŠTELĖJE ĮRAŠYTOΣ DAINOS:

1. Oi platos platos vestuvių daina 1:10
2. Do balondė klanė gierė vestuvių daina 2:10
3. Šiuo žaliuo gérerie vestuvių daina 3:00
4. Pakelo galvelė vestuvių daina 2:10
5. Jonkelis našlénis šokis 2:00
6. Saliamuona valsos šokis 2:25
7. Pjaun bernielis šienapjūtės daina 2:00
8. Ont aukšta kalnelė lino darbų daina 2:55
9. Ėšeje strielčioks medžioklės daina 2:40
10. Kāp Balsienė Papiliu mėškė grībava pasakojimas 1:50
11. Šimts šiūbu... mjslė 0:15
12. Strakpolkė šokis 1:25
13. Užgavieniu žīdelius gainiuotė pasakojimas 1:05
14. Aš ožgémiau prasčiuokelio Užgavénių persirengelių daina 2:05
15. Nu blogūm légūm Užgavénių daktaro receptas 0:30
16. Švēnts Ontuonā Užgavénių daina 2:40
17. Nu dontū gielēma Užgavénių daktaro receptas 0:55
18. Ėš rogė grūda vaišių daina 1:35
19. Vuoj augēn augēn karo daina 1:40
20. Augēn tievs do sūnelio karo daina 1:58
21. Aleksandra valsos šokis 2:00
22. Serbintelė, ar ne ougelė vestuvių daina 2:10
23. Po Palonguos līgės lonkas šeimos baladė 4:25
24. Nedielios rītieli jaunimo-meilės daina 2:25
25. Bieg opelē vingordama vestuvių daina 1:55
26. Polka Kietka šokis 1:50
27. Jau saulelė lēdas šeimos daina 2:40
28. Pri ežera gala pasaka be galo 1:50

Platelių krašto muzikinio folkloro pateikėjai

PARENGĖ LORETA SUNGAILIENĖ

Pateikėja Stanislava Šoblinskaitė. Fotoreprodukcia iš Žemaitijos nacionalinio parko archyvo

STANISLAVA ŠOBLINSKAITĖ

Gimė 1895 m. Plateliuose grafo Šuazelio kumečių šeimoje. Visą amžių ji gyveno savo gimtinėje, jos šeimai priklausiusioje trobelėje, daug ir sunkiai dirbo dvaro, patyrė nemažai vargų ir skriaudų. Kad ir koks nelengvas buvo tas jos gyvenimas, visą laiką ją lydėjo dainos. „Daineles īr mona omžini draugā!“ – ne kartą pateikėja yra sakiusi ją lankiusiems karštotyrininkams, tautosakos rinkėjams.

Dainos – visas S. Šoblinskaitės kūrybinis kraitis, atsineštas iš vaikystės ir jaunystės. „Dainūm tūm daug nu mamalės išmuokau. Mamalė mona gera balsa bova – ējė vėsor dainioudama, ē tuo budinės ējė gėiduodama. Daug ē tetelis muokiejė...“ Nemažai buvo dainuota su geriausia drauge Elena Zubiene-Lukauskaite, kuriai Staselė pritardavusi.

S. Šoblinskaitė savo apylinkėse buvo plačiai žinoma dainininkė, pasakotoja. Jos pasakojimuose atgyja ir jos pačios gyvenimo istorija, ir Platelių praeitis – su darbais ir dainomis, su žandarais ir grafais, su dviem karais ir pokariu. Jos atliekamose dainose išryškėja žemaičiams būdinga pasaulėžiūra, išmintis ir santūrumas. Dainuodama Staselė įsijaučia į tekstą, neretai, vos pačiai dainą, ją dar ir pakomentuoja – kartais daly-

kiškai ramiai, kartais emocionaliau. „Ton dainė („Oi kleivi, kleveli“) dainiava par veselę, par tus parietku pīragus jaunéisėms, ka jaunuoji ta turietom kou atispėrtė“. Vos spėjusi baigti linguotinę ringuotinę „Serbentelė ar ne ougelė“ (mylimiausią savo dainą), tiesiog pratrūkssta: „A Jezus Marie! Ka aš ton dainė dainioujo, monėi vésé tėi dvara darbā akīsė ruoduos. Ont Koniga opės tūs laukūs ka liobam dainioutė, ontruoj posie ježera, Pluokštinie, vésé gérdiejė vėin dainė tou – vésas dainės, ne tik ton vėina!“

S. Šoblinskaitė vienintelė taip gražiai mokėjo išringuoti seną Platelių krašto dainą „Ak platos platos Plateliū valsčelios“. Šią ir kitas dainas ji atlieka stipriu, lygiu žemoku balsu, tiksliai intonuodama melodiją ir savitai artikuliuodama tarmišką dainos tekstą. Magnetinėms juostoms su įrašytomis S. Šoblinskaitės dainomis bene labiausiai pakenkė laikas. Tačiau ir tam tikri techniniai trikdžiai, kurių nebuvo įmanoma panaikinti, nepakenkiant pačiai dainai, nesumenkina dainuojamosios tautosakos ir dainininkės atlikimo stilistikos ypatumų.

I garso publikaciją įtraukta nedidelė dalis pateikėjos dainuojamoho ir pasakojamojo folkloro. Tai žemaičių dounininkų pamėgtos ir ne tik Platelių krašte dainuotos „dainų dainės“, tarp kurių yra „Vésé bajuorā“, „Tomsiuojė naktelė“, „Aušt aušrelė šonkē“, „Ak eisio eisio“, o greta jų – retesnės dainos, daugelio kitų pateikėjų primirštos arba jau nebedainuotos: „Oi platos platos“, „Serbentelė“ ir monofoninės struktūros „Eisio į gérelė“.

Pateikėja Stanislava Laivienė. Fotoreprodukcia iš Žemaitijos nacionalinio parko archyvo

STANISLAVA LAIVIENĖ

Stanislava Alminaitė (žem. *Alminälé Stasiūnė*) gimė 1901 m. Kentų kaime (keli kilometrai nuo Platelių). 1931 m. ištakėjo, gyveno Pamedinčiuose, vėliau – Plateliuose. Jaunystėje tarnavo, ilgai dirbo samdine. Pirmąsias dainas išmoko iš mamos, tetos. Godžiai mokėsi visokių dainų, kokias tik girdėjo ganydama, patalkiuose, subatvakarių šventėse, „grajenkose“ ar pintuvėse. Sąmoningai dėjosি j galvą vaizdingą, skambų „prytarą“.

Darbšti, sažininga, dora ir linksma, visada besidžiaugianti gyvenimu, kad ir koks sunkus jis bebūtų. Galbūt todėl tiek daug įvairiausių dainų rado sau vietas S. Laivienės širdyje ir atmintyje. „Ka mon ruoduos, ka vėsas gražės. Aš netoro skiriaus. [...] Nežénau aš ni vėinuos prastuos – nežénau!..“ Dainininkės repertuaras platus – didžiąją dalį sudaro tradicinės liaudies dainos (deja, ne visos senosios

dainos gerai išlikusios), greta jų ir vėlyvesnės, ir literatūrinės kilmės dainos.

Klausydami archyvinių įrašų girdime, kad dainininkė buvo labai iškalbinga ir mégo bendrauti. Neatsitiktinai mokytoja S. Stripinienė dažnai lankydavo S. Laivienę – su ja buvę įdomu bendrauti.

Sakmės apie mitines būtybes, augančius akmenis, keliaujančius ežerus, užkeiktus paukščius, pasakojimai apie keičiausius nutikimus, užkastus pignigus, klajojančias dūšeles – visa tai dainininkėi buvo ne prasimanymai, ne pasakos, o tikri dalykai, kuriais anu laikų žmonės tikėjo.

Jaunystėje S. Laivienė garsėjo geru balsu ir gebėjimu vesti dainas. „Aš bovau pirmininkė. Nu vuokėtė liob prišauktė... Aš muokiejau iškeltė, išlingoutė dainė... Mon téka ne vėinā dainioutė! É, ka sukim balsā, klejoujės, juk nerék gražiau!“. XX a. 9 deš. garso įrašuose lyg aidas girdėti aukštas, sodrus, žiburiuojantis dainininkės balsas. Jos dainų malonu klausyti, nors kai kurios gal kiek ir skubotai įdainuotos. Gana lyriškai skamba vestuvinės, kiek graudžiau – karo daina. Vaikų dainas S. Laivienė pateikia nuotaikingai ir žaismingai. Mūslės, mėgdžiojimai ir pasaka – mažytė dalelė pasakojamosios taukos, kurios pateikta daug ir ypač išraiškingai.

Pateikėja Stanislava Laivienė. Nuotrauka iš Konstancijos Laivienės archyvo

MAGDELENA KANIAVIE NÉ

Gimė 1909 m. Medsédžiuose (Plungės r.). Vi-sas gyvenimas praėjo gimtinėje: šiose apylinkėse tarnavo, dirbo aukle, čia buvo pusmergė, mergė. Gerą balsą ir pomégį dainuoti turėjo jau vaikystėje. Piemenaudama dainavo mamos dainas, ypač prieš lietų. Kaimynai sakydavo, kad jei Butkų pie-menė dainuoja, ryt lis. Paaugusi kartu su kitais dainuodavo per šventes, pintuves, vestuves, subat-vakariuose, kituose subuvimuose. Dainuodavo prie linų ir prie rugių, talkose ir patalkiuose. Visada bū-davo „pirmininkė“ – dainų vedančioji. Gražiausios dainos tos, kurios buvo apie kraitį ir apie mirtį – vestuvinės, šeimos ir karo.

Keletas tų gražiausių pateko į garso publikaciją. M. Kaniavienės dainos gana ilgos, neaptrupė-jusios, jose jaučiamas individualus atlikimo stilius. Pateikėja suprato ir vertino senos dainos grožį: „Liūdns tuoks gīvenėms be dainiūm... [...] Aš di-delē apgailestauju tūs, kurėi netur tuokiūm jau bal-sūm, kurėi negal padainioutė... Senuovėšku dai-niūm natės gražės bova... dabar nebdainiou tuo-kiūm“. Dainuoja pateikėja susikaupusi, neskubė-dama, lyg įsiklausydama į save, į savo neaukštą, dar pakankamai tvirtą balsą ir ramiai plaukiančią dainos melodiją. Džiugu, jog tarp archyvinių įrašų pa-vyko aptiki 1973 m. M. Kanivienės padainuotų dainų, kurioms pritaria Barbora Jotkienė – girdėti gražus žemaitiškas „turavojimas“ ir darnus daugiabal-sės dainos skambesys.

Kaip ir kitos garsiosios plateliškės, M. Kaniavie-nė yra pateikusi nemažai pasakojamosios ir smul-kiosios tautosakos. Gražu tai, kad jos mjslių ir pa-sakojimų tuomet noriai mokėsi penkerių metų anū-kas Jurgiukas. Vaikai plokštelėje ras keletą pieme-nelio dainelių ir paukščių bei darbų megdžiojimų.

Po vieną ar keletą dainų į kompaktinę plokštelę at-rinkta ir iš kitų, mažiau tautosakos pateikusių, tačiau vertingų dainų padainavusių, moterų repertuaro.

Viena ryškiausių Beržoro miestelio dainininkų – STASĖ URBONIENĖ, gimusi 1908 metais. Publika-cijoje pateikiamos dvi jos atliekamos dainos. Iš jų reikėtų išskirti vestuvinę dainą „Dar gaidelė negéi-

pateikėja Magdalena Kaniavienė (kil. iš Medsédžių k.). Nuotrauka iš Magdalenos Stončienės archyvo

duoję“, kuri pasižymi vienbalsei dainai būdinga melodine struktūra ir senoviniu intonavimu.

Babrungeniškės JULIJA GADEIKYTĖ (g. 1902 m.) ir jos sesuo LIUDA KLEVINSKIENĖ (g. 1904 m.) keletą dainų pateikė dviem balsais. Senoviškiausios pateko į plokštelę, o visuomenės veikėjos, saulutininkės, mokytojos J. Gadeikytės padainuo-ta „Nulėidinso padkavelės“ žinota kaip to krašto vestuvinė daina, tačiau ją nedaug kas iš apklaus-tų pateikėjų bandė įdainuoti.

SATURNINA VALANČIAUSKIENĖ (g. 1919 m. Do-vainiuose), padainavusi nemažai vėlyvesnės kilmės ir bendralietuviškų dainų, pateikė rugiaptūtės pabaig-tuvui dainą „Pareina talkelė nuėlsusi“, kurios variantų daugiau nepavyko aptiki klausant S. Stripinienės jra-šytų magnetofono juostų, tad ši daina papildys ne-gausų žemaičių tradicinių darbo dainų pluoštelę.

Tekstuose apie pateikėjas panaudoti fragmen-tai iš Stanislavos Stripinienės straipsnio „Trys Pla-telių dainininkės“ („Aš išdainavau visas daineles“. II. – V., 1988).

PLATELIU ŽEMĖS SPALVAS,

Plateliu ežers, Pélėis sala ér Švētuorkalnis pavasari ér ūkanuota déina. Portėgrapéjés iš Žemaitéjés naciunaléné parka archīva

ŠVÉNTĖS ÉR RĪTMETĒ ŽARAS

Plateiē. Šuokis pri Juonėniu lauža. Kuprelītēs Alduonas portégrapējē; Plateliu bažnīcē 2010 metu balondē rīta. Višniauskė Stanislouva portégrapējē

PLATELIU KRAŠTA

Plateliu herbs, audēniū ér
medē dérbeniū raštā.
Portégrapéjés iš Žemaitéjés
naciunalénē parka archīva

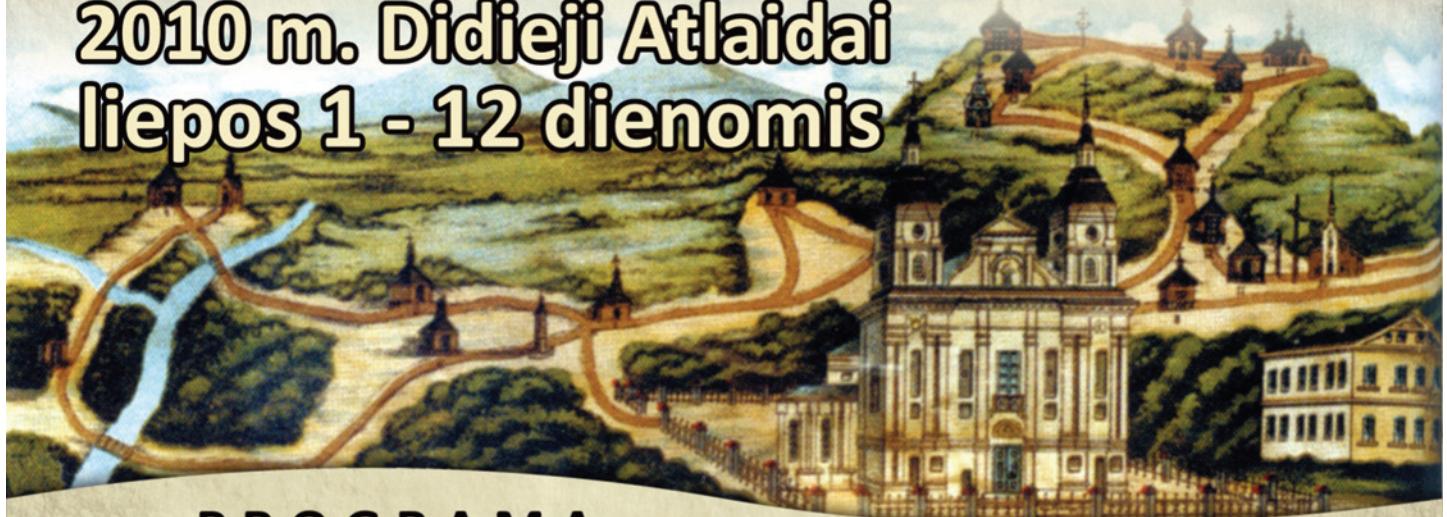
KVIETKAS ÉR RAŠTĀ

Véršou ér dešinie – bovosé Platelių dvara svérna fragménťā ér plateliškiu audeklu spalvos. Portégrapéjés iš Žemaitéjés naciunaléné parka archíva

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS

2010 m. Didieji Atlaidai liepos 1 - 12 dienomis

PROGRAMA

Liepos 1 d. (ketvirtadienis) - Atlaidų išvakarės - **16 val.** šv. Mišios Panų kalne. Dalyvauja Marijos legiono nariai. Po šv. Mišių maldinga eisena į Žemaičių Kalvariją. **19 val.** Mišparai Bazilikoje. Bus meldžiamasi už vaikus ir jiems teikiamas palaiminimas. Eucharistinė procesija aplink Baziliką. Vysk. J. Boruta SJ.

Liepos 2 d. (penktadienis) - Maldų už „Caritas“ organizaciją, „Maltos“ ordiną, medicinos darbuotojus bei ligonių diena. Vysk. J. Ivanauskas. Žemaičių Kalvarijos dekanatas.

Liepos 3 d. (šeštadienis) - Maldų už jaunas šeimas diena. Vakaras - jaunimui. **19 val.** šv. Mišios, po jų - Kalnai. Vysk. J. Kauneckas. Gargždų dekanatas.

Liepos 4 d. (sekmadienis) - Pagrindinė atlaidų diena - Didžioji Kalvarija. Maldų už šeimas ir parapijines bendruomenes diena. Vysk. A. Poniškaitis. Klaipėdos dekanatas.

Liepos 5 d. (pirmadienis) - Maldų už Lietuvos kaimą, žemdirbius ir blaivybę diena. Arkivysk. S. Tamkevičius SJ. Šilalės dekanatas.

Liepos 6 d. (antradienis) - Maldų už krikščionišką Tėvynės Lietuvos dabartį ir ateitį bei jos dvaisinį atgimimą diena. Vysk. J. Tunaitis. Mažeikių dekanatas.

Liepos 7 d. (trečiadienis) - Maldų už kunigus ir ministrantus diena. Meldžiamės už pašaukimus ir kunigų šventejimą. Vysk. R. Norvila. Akmenės dekanatas.

Liepos 8 d. (ketvirtadienis) - Maldų už tatybos mokytojus, katechetus, pedagogus ir visus švietimo darbuotojus diena. Minėsime tatybos dėstymo mokyklose 20-metį. Pagrindinėms šv. Mišioms vadovaus J. E. Apaštalinius nuncijus arkivysk. Luigi Bonazzi. Palangos dekanatas.

Liepos 9 d. (penktadienis) - Maldų už Policiją, Savivaldybių vadovus ir darbuotojus diena. Vysk. E. Bartulis. Tauragės dekanatas.

Liepos 10 d. (šeštadienis) - Maldų už verslininkus ir pramoninkus diena. Vysk. J. Matulaitis. Skuodo dekanatas.

Liepos 11 d. (sekmadienis) - Maldų už priklausomybių varginamus ir su jomis kovojančius žmones diena. Vysk. J. Žemaitis MIC. Šilutės dekanatas.

Liepos 12 d. (pirmadienis) - Žemaičių Kalvarijos ir visų parapijų diena. Vysk. J. Boruta SJ. Telšių dekanatas.

PAMALDOS KIEKVIENĄ ATLAIDŲ DIENĄ:

7. 00 val. - J. E. Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ Kėstaičiuose išlydi piligrimus į Žemaičių Kalvariją.

7. 30 val. - Liturginių valandų Rytmetinė Žemaičių Kalvarijos Bazilikoje.

8. 00 val. ir 10. 00 val. - Šv. Mišios.

12.00 val. - Suma, po jos iškilminga pagrindinė procesija į Kryžiaus Kelio kalnus.

19. 00 val. - Vakarinės šv. Mišios. Paskutinę atlaidų dieną 19 val. šv. Mišių Bazilikoje nebus.

PALONGA atēdarē 2010-ūju kurortini sezuona

ČIŽIŪNS GINTAUTS
TAUTAVIČIŪTĖS GRETAS PORTÉGRAPĒJUOS – PALONGUOS 2010 METU
KURORTÉNÉ SEZUONA ATĒDARĪMA AKIMIRKAS

Šēs metās Palonga ketoresdešimtouji karta vēsus, kas mīl jūra, saulē ēr kuopas, pakvēitē i vasaras sezuona atēdarīma. Tuokēs švēntēs čē pradietas organizoutē 1971 metās. Bova laiks, ka čē ēr nieka

neliuob vīktē, bet dabā jau, ka ēr dédlē sunkēs laikās, ka ē šalts pavasaris, švēntē vēsumet ivīkst ēr ana sotrauk daug dalīviu.

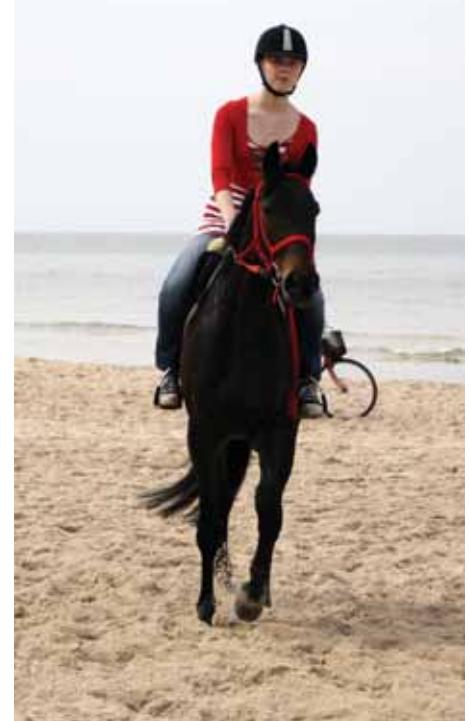
Palonga Lietovuo – simbuolēnē vasaras suostēnē. Ta kāp anou pradiejuom?

So žērgās, katrēi liekē greitiau už vieji. Tēi žērgā simbuolēšķa toriejē parneštē šēs metās tēp laukama šēloma ēr i mūsa pajūri. Aple tou šēloma, vasaras saulē vēs sokuos kalba ēr kētūs sezuo na atēdarīma rēnginiūs, katrēi Palonguo šēs metās vīka tris dēinas.

Nu pat pradiū tuo švēntie bova daug rēnginiū, katrēi primēnē čē sorēngta pērmoujē kurorta švēntē.

Žemaitējuo, Palonguo vēsumet par švēntēs dédlē svarbē liuob būtē dūdu orketru pasēruodīmā. Šiou karta Palonguo anēi tēp pat par švēntē grajējē išsējousē, nu rīta žadēna maža ēr dēdēli. Vo kuoki šventē ba Vītauta gatvie šormoliujēntē kermuošiaus „Paloguos Jozē“, katramē ne tik nosēpēktē galiejē vēskuo, kuo šērdēs geidē, bet ēr kuo pasēvei zietē bova, bova dēl kuo ēr seilē pavarvintē, nes i kermuošio šēs

(Nukelta i 22 p.)

(Atkelta iš 21 p.)

metās soplaukē vēsē geriausē krašta tautuodailininkā, kulinarēnē pavelda specelistā.

Pērmuoji dēina daugiausē džiogēna paruodū miegiejus.

Gegužēs 14 d. (pēnktadēnie) Palonguos parka sarga-suodininika nomelie (Vītauta g. 19) bova atēdarīta Vīčienēs Sigitas akvarelēs darbū paruoda.

Pavakarie Palonguos gintara muziejou lonkītuojus pakvēitē dvē paruodas – marinista tapītuojē Jānuša Česluova (JAV) kūrības ēr telšēškē juvelīra Juonuša Alfreda retrospektīvēnē gintara dērbēniū. Vakarē tamē patemē Palonguos gintara muziejou vīka Euruopas muzieju naktēis rēngēnē, bova organizoujemas nemuokamas ekskursējēs pu muziejo.

Tuos patiuos dēniuos pavakarie i Palonguos miesta viešuosēs bēbliuotekas parodū salē lonkītuojus pakvēitē „Širma +“. Če vīka „Šilka“ kluba nariū kūrības paruoda. Tuos paruoduos kuratuorē bova Stonkuvienē Daiva.

Tou patio laiko viešbutie „Pa-

langos Vētra" (S. Daukonata g. 35)asuociacējē „Palangos fotoklubas 750" atēdarē tarptautēnē portēgrapēju paruoda „Baltijos pajūrio toliai".

Pērmoujē kurortēnē sezuona dēina paruoda „Ekspresija" bova atēdarīta kavēnie-galerējuo „Liepa", kor bova ekspuonoujemē Rimšienēs Ritas tapības darbā.

Oficialos kurorta šventēs atēdarīms vīka Cēntriņie miesta aikštie.

Ontroujē dēina, kāp ēr bova laukama, miesta pažadēna Palonguos dūdu orkestros.

Nu pat rīta palongēškē ēr kurorta svetē skobie-

(Nukelta i 24 p.)

(Atkelta iš 23 p.)

jé i dar daugiau isėsmarkavusi „Palonguos Jozés“ kermuošio. Kavénie „De Cuba“ (J. Basanavičė g. 28) Ionkītuojų laukė tretiuoji tarptautinė dekoratiiviniu balondiu paruoda.

Déina i Jūratės ér Kastītē skvera bova sokvēisté vākā i anéms skérta švēnté.

Šeštadēinie Euroapas muzieju naktéis réngénē vīka Ontuona Mončē namūs-muziejou (S. Daukanto 16).

Pavakarie prasédiejjé diskuséjé „Baltējés atminéis ér mintéis žemielapis“, par katrou vēsuomenē bova pristatīta Donskē Leonida knīnga „99 Baltijos istorijos. 99 Baltic stories“. Réginie dalīvava knīngas autorios, Skudžinsks Gītis, prof. Aleksandravičé Egidéjos, Grubliausks Vītauts. Šeštadēinie Palonguo bova atēdarīta ér dar vēina paruoda – Miežē Andriaus tapības.

Kavénie „Kupeta“ bova paruodīts Miliné Virgili-jaus režisouts palongiškiu miegieju tētra spektaklis „Palonga Amerikuo“.

Pavakarie Palonguos gintaro muziejou vīka teatralizouts koncerts „O tam saulētam pajūry“, koncertava vuokalinis ansamblis „Savo malonumui“.

Tou patio laiko Jūratės ér Kastītē skverē vīka Jönköping miesta (Švedējē) Brass Band'a koncerts. Jau vēsā i vakara tamē patemē skverē prasédiejjé vasaras švēntēs koncertu maratuons. No vuo nu 21 valonduos Jūratės, Vītauta, J. Basanavičé gatvies galiejē pamatītē teatralizouta autoumuobiliu parada, katros atvīka ér i Jūratės ér Kastītē skvera. Jau aptemos tamē patemē skverē užgrajējé Palonguos orkestros, katram šin karta talkēna daini-

ninkā Ruojos Mindaugs ér Kužmarskītē Dalē, chuo-reografénē grupē. Koncerta vedē Gerulātis Vēktuors. Vakara užbaigē unt Jūras tēlta vīkēs muzikinis pirotehnikas rénginīs.

Sekmadēinie tuoliau miestē šormuliava „Palonguos Jozés“ kermuošios, J. Basanavičē gatvie vīka tradicēnēs gatvēs krepšēnē varžības „3x3“, vo vē-dordēinie vēsus sosērīktē i pliaža, tarp Jūras tēlta ér Ronžēs opēs žiuotiū, pakvēitē če sorēngtas spalvingas žērgū lēnkītnēs.

Velīkiniu MARGUČIU PARUODA Palonguo

TAUTAVIČIŪTĖS GRETAS PORTÉGRAPÉJÉS. 2010 M.

„VÉLTEIS BIEGĒMS“

PARÉNGĒ ŽEMAITĪTĒ JURGA
TAUTAVIČIŪTĒS GRETAS PORTÉGRAPĒJUOS –
BIEGĒMA ēR ANOU LĪDIEJUSIU RÉNGINIŪ AKIMIRKAS

2010 m. gegužės 23-oujė, Švētuos Dvases atsiuntėma sekmadėini, 14 valonda jau tretiouji karta dėdėlis būrīs biegėku pradiejė „Véltéis biegēma“. Anuo dalīvē simbuolėškā nešė vilti sergontēms onkuoluogėniems lēguoms – statuoma Švēta Prancēškaus onkuoluogėjés céntra.

Réngénė inicetuorios ēr organizatuorios bova Klai-piedas Švēta Prancēškaus Asīžieté vienuolīna vīres-nīsis bruolis konégs Jurčīs Benedékts OFM. Anam tal-kéna Švēta Prancēškaus onkuoluogėjés céntra dërek-tuoré Kerpíté Alduona.

Skaténamé ragénēma „Paduvovénuok mūsa svajuonē sparnus. Padiek pastatitē Švēta Prancēškaus onkuoluogėjés céntra!“ tamē réginie vākā biega už viežio sergontius sava tievelius, senelius, bruolē, seseris – už sava seserelēs ēr bruolelius, kétē – už sava draugus, pažīstamus, mīlēmūsius ēr kt. Mažā šéndein ras-tomem tuokiū, katrū géménie, tarp artémūju nebūtom viežē paliestū žmuoniū, tad réngénė organizatuorē dalīvius ragéna kuožna dēina tēsté „Véltéis biegēma“.

Réngini papéldé TV3 suorganizouts Telemaratuons.

Šēs metās „Véltéis biegēma“ palaiména pats puo-piežios Benedékts XVI.

Bruolis Jurčīs Benedēkts OFM solaukė tuokė apaštalénė nuncijaus Bonazzi Luigi laiška: „Trečiosios paramos akcijos „Vilties bėgimas“, organizuojamos padėti sergantiems onkologinėmis ligomis ir išreikšti jiem konkreti žmogišką ir dvasinę pagalbą, proga Šventasis Tévas Benediktas XVI, pritardamas šiai pagirtinai iniciatyvai, kurią šiemet įkvėpia troškimas tūkstančių geros valios vyrių ir moterų dosnumo dėka suteikti svajo-

néms vilties sparnus ir įvertindamas jos organizatorių kilnias pastangas, užtariant Fatimos Švenčiausiajai Mergelei Marijai, iš visos širdies suteikia savo Apaštalinių palaiminimą visiems šio sportinio renginio dalyviams ir nuoširdžiai linki ramybės bei pasiekimo.“

Laiška atsiuntė, réngénė dalīvius palaimēna ér Kau nao arkivīskops Tamkevīcė Sigits. Anamé rašuoma: „Dievo malonés įkvépti Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Sv. Kazimiero provincijos broliai, įsiklausę j Romos katalikų bažnyčios ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio mokymą – išgirsti ir atsiliepti į artimo skausmus, émēsi iniciatyvos, kurią 2005 m. palaimino Telšių ordinaras vyskupas Jonas Boruta, – įsteigti pirmajį Lietuvoje dvasinės ir psichosocialinės pagalbos vėžiu sergantiems ligoniams ir jų artimiesiems Šv. Pranciškaus onkologijos centrą Klaipėdoje.“

Lietuvos Respublikas Prezidentės Grybauskaitės Dalės laiškė réngénė organizatuorems ér dalīvems sa kuoma: „Nuo 2008 metų Jūsų organizuojamas „Vilties

(Nukelta i 28 p.)

(Atkelta iš 27 p.)

bėgimas” – akcija onkologijos centro veiklai Klaipėdoje remti – sutraukia vis daugiau dalyvių. Tai raiškus pilietiškumo pavyzdys visiems, padedantis geriau suprasti, kokia tai rimta problema ir kaip svarbu atrasti veiksmingų būdų jai spręsti. Šv. Pranciškaus onkologijos centro veikla teikiant dvasinę, psichologinę ir socialinę pagalbą vėžiu sergantiems žmonėms ir jų artimiesiems ugdo mūsų pilietiškumą, geranoriškumą ir atjautą — neįkainojamas vertės, be kurių negali būti

sveikos visuomenės. Iš visos širdies linkiu, kad „Vilties bėgimo“ akcija sulauktų ne tik gausių dalyvių, bet ir svarios paramos.”

Vėsė, katrėi nuor prisėdietė pri Švēta Pranciškaus onkuoluogėjés centra Klaipeduose statības, gal prisėdietė siūsdamė trumpuosés ženutės tuokės numerės: 1890 – 2 Lt, 1891 – 5 Lt, 1892 – 10 Lt. Aple aukuojėma galémibės platiau galėt suženuočė interneta portalė www.aukok.lt.

KARRAMBA – 2010

PRUŠINSKIS KAZĒMIERS
TAUTAVIČIŪTÉS GRETAS PORTĒGRAPÉJUOS –
KARRAMBA – 2010 VARŽĪBU AKIMIRKAS

Karramba – ekstremaliū puojūtiu miegieju varžības. Šēs metās gegužēs mienesi jau ketvērta karta i anas Lietuvos ēr Latvējēs BMX dvératininkus, riedlentininikus ēr riedutininkus pakvēitē Palonga. Varžībuos dalīva 110 dalīviu. Kuožna iš anū bova garbīes rēkals pa-

ruodītē ne tik aukščiausē klasē sava akstremaliuo sporta šakuo, bet ēr kou nuors naujē, īpattinga, kou anēi par metus išmuoka.

Palonguos Karrambas varžības Lietovuo jau īr pri-pažints ēr stēpriausis tuokē puobūdē rēnginīs mūsa ša-lie. Tad če poikē pasēruodēs gali tarp jaunima ne tik ēsgarsietē vēsuo Lietovuo, bet, kad ēr gerā pasēruodēs so tuokē pat pruograma, kap ēr onkstesnēs metās, bet nieka naujē neparuodēs, gali ēr stēprē sava spor-tinika karjerā, prestižou pakēnktē.

(Nukelta i 32 p.)

(Atkelta iš 31 p.)

Tuos varžības daugiausē sotrauk jaunīma, nes ta sporta šaka pērmiausē ožsējieminie jaunē žmuonis. Palonguos varžībuos 2010 m. speceli riemiejū iš Latvējēs „PARBMX“ priza laimiejē kāp sportininks jau platē žēnuoms BMX dvēratininks iš Palangos Antanavīčē Rītis, katram dabā īr tik ketoriuolēka metu.

KARRAMBA 2010 PRIZININKĀ:

BMX DVĒRATĒ

1. Budkuovs Deivīds (18m., Palonga, Lietova).
2. Židielis Danielius (19m., Vilnius, Lietova).
3. Apīnis Gints (18m., Lēipuojē, Latvija).

RIEGLENTĒS

1. Žiūks Einios (20m., Vilnius, Lietova).
2. Ūsos Andrios (19m., Radviliškis, Lietova).
3. Mašidlausks Duomants (14m., Klaipeda, Lietova).

RIEDUTĒ

1. Mereškevīčē Justīns (23m., Vilnius, Lietova).
2. Ivanausks Mants (20m., Kauns, Lietova).
3. Eninš Edgars (20m., Ventspilis, Latvējē).

